

Tallinna Põhjatähe Põhikool ainekava	Ainevaldkond: keel ja kirjandus	Õppeaine: eesti keel
Kooliaste: I kooliaste	Klass: 1. klass	Tundide arv: 6 tundi nädalas
Õpitulemused:		Õppesisu:
Suuline keelekasutus Õpilane: - eristab häälikuid (asukoht ja järjekord sõnas), täishääliku pikkusi; - toimib õpetaja ja kaaslaste suulise juhendi järgi; - kuulab õpetaja ja kaaslaste esituses lühikest eakohast teksti, mõistab kuuldud lause, jutu sisu; - teab, et sõnadel on lähedase või vastandtäheendusega sõna ja nimetab neist mõningaid; - väljendab end suhtlusolukordades arusaadavalt: palub, küsib, tänab, vabandab; - jutustab suunavate küsimuste toel kuuldust, nähtust, loetust; - koostab õpetaja abiga pildiseeria või küsimuste toel suulise jutu, - esitab luuletust peast.		Suuline keelekasutus <u>Kuulamine</u> - Helide, häälte ja häälikute eristamine (asukoht ja järjekord sõnas), hääliku pikkuse eristamine, põhirõhk täishääliku pikkusel. - Õpetaja ja kaaslaste kuulamine ning suulise juhendi järgi toimimine. Õpetaja ja kaaslaste ettelugemise kuulamine. Kuuldu ja nähtu kommenteerimine. <u>Kõnelemine</u> - Hääldus- ja intonatsiooniharjutused. Häälduse harjutamine, hääle tugevuse kohandamine olukorrale. - Töö lähedase tähendusega sõnaga (sõnad, mille tähendus on sama, kuid kirjalpilt erinev <i>nt räägin – kõnelen – ütlen</i>), sõnatähenduse selgitamine ja täpsustamine. - Lihtlauseliste küsimuste moodustamine, küsimuste esitamine ja neile vastamine (<i>nt Mis see on? See on õun</i>). - Sobivate viisakusväljendite kasutamine suhtlemisel (<i>palumine, küsimine, keeldumine, vabandamine, tänamine</i>). - Eri teemadel vestlemine sõnavara rikastamiseks, arutamine paaris ja väikeses rühmas. - Esemete, nähtuste, tegelaste jms võrdlemine, ühe-kahe tunnuse alusel rühmitamine (<i>nt värv, kuju, suurus, hulk</i>). - Suhtlemisoskuse ja loovuse arendamine rollimängude ja dramatiseeringute abil.

	• Jutustamine kuulatu, nähtu, läbielatu, loetu, pildi, pildiseeria, etteantud teema põhjal; aheljutustamine. • Klassiga ühiselt kogetud sündmuste vahendamine jutustades: jutustamine eri rollides. • Esitab 1-2 luuletust peast.
Lugemine Õpilane: • tunneb häälik-tähestist vastavust, loeb õpitud teksti enam-vähem ladusalt, lausehaaval üksiku peatusega raskema sõna ees oma kõnetempos või sellest aeglasemalt; • mõistab häälega või endamisi (vaikse häälega või huuli liigutades) lugedes loetu sisu; • vastab teksti kohta käivatele küsimustele, mille vastused on palas otsesõnu öeldud; • mõtleb jutule alguse või lõpu; • on lugenud mõnda lasteraamatut, nimetab nende pealkirja ja autoreid, annab loetule emotsionaalse hinnangu (lõbus, tõsine, igav ...).	Lugemine • Seostab häälikuid ja tähti ning loeb õpitud teksti lausehaaval arusaadavalt, tehes pause raskemate sõnade juures. • Mõistab häälega või endamisi (vaikse häälega või huuli liigutades) lugedes loetu sisu. • Vastab teksti kohta käivatele küsimustele, mille vastused on tekstis otsesõnu öeldud. • Mõtleb jutule alguse ja/või lõpu. • On lugenud mõnda lasteraamatut, nimetab nende pealkirja ja autoreid, annab loetule emotsionaalse hinnangu (<i>nt lõbus, tõsine, igav</i>). Raamatu/teksti üldine vaatlus: teksti paigutus, sisukord, õppeülesannete esitus. Trükitähtede (nii suurte kui väikeste) tundma õppimine. Tähtedest sõnade ja sõnadest lausete lugemine. Silpidest sõnade moodustamine. Lugemistehnika arendamine õpetaja juhendite järgi (õige hääldus, ladusus, pausid, intonatsioon, tempo, oma lugemisvea parandamine, kui sellele tähelepanu juhitakse). Lugemistehniliselt raskete sõnade ja sõnaühendite lugema õppimine. Oma ja õpetaja käekirjalise teksti lugemine klassitahvlilt ja vihikust. Jutustava ja kirjeldava teksti ning teabeteksti (õpilaspäevik, kutse, õnnitlus, saatekava, tööjuhend, raamatu sisukord) lugemine.

	Sõna, lause, teksti sisu mõistmine. Teksti sisu ennustamine pealkirja, piltide, üksiksõnade jm alusel. Loole lõpu mõtlemine. Tegelaste iseloomustamine. Küsimustele vastamine, millele vastus on tekstis otsesõnu kirjas. Luuletuste ilmekas (mõtestatud) lugemine. Riimuvate sõnade leidmine õpetaja abiga. Tekstiliikide eristamine: jutt, muinasjutt, luuletus, mõistatus. Kirjandustekstid: liisusalm, muinasjutt, mõistatus, luuletus, piltjutt, vanasõna, jutustus, näidend. Loetud raamatu autori, kunstniku (illustraatori), tegelaste nimetamine, loetust jutustamine. Loetule emotsionaalse hinnangu andmine (lõbus, tõsine, igav jne). Huvipakkuva raamatu leidmine kodukoha raamatukogust täiskasvanu abiga.
Kirjutamine Õpilane: • kasutab õigeid kirjutamisvõtteid, teab, kuidas väikesi ja suuri kirjatähti kirjutatakse ning sõnas õigesti seostatakse; • kirjutab tahvlilt ära; • täidab tahvlinäidise järgi õpetaja abiga õpilaspäevikut, paigutab näidise järgi tööd vihikulehele, varustab töö kuupäevaga; • koostab näidise järgi kutse; • eristab häälikut, tähte, täis- ja kaashäälikut, sõna, lauset; • kirjutab omasõnade algusesse <i>k, p, t</i>; • kirjutab õigesti lühemaid (kuni 2-silbilisi) sõnu ja lauseid; • teab, et lause lõpeb punktiga;	Kirjutamine • Kasutab õigeid kirjutamisvõtteid, teab, kuidas väikesi ja suuri kirjatähti kirjutatakse ning sõnas õigesti seostatakse. • Kirjutab tahvlilt maha. • Teostab ülesandeid näidise järgi (<i>nt koostab kutse, täidab õpilaspäevikut, kirjutab kuupäeva</i>). • Eristab häälikut, tähte, täis – ja kaashäälikut, sõna, lauset. • Kirjutab omasõnade algusesse <i>k, p, t</i>. • Kirjutab õigesti lühemaid (kuni 2-silbilisi) sõnu ja lauseid. • Teab, et lause lõpeb punktiga. • Teab, et lause alguses, inimeste, loomade, oma kodukoha nimes kasutatakse suurt algustähte. Kirjutab õigesti oma nime.

- teab, et lause alguses, inimeste, loomade, oma kodukoha nimes kasutatakse suurt algustähte;
- kirjutab õigesti oma nime.

Kirjatehnika

Kirja eelharjutused. Kirjutamine pliiatsi *ja kriidiga*, joonistähtede kirjutamine. Õige pliiatsihoid ja kirjutamisasend istudes ja seistes (tahvli juures). Väikeste kirjatähtede õppimine.

Tahvlile, vihikusse ja õpilaspäevikusse kirjutamine. Töö vormistamine näidise järgi, töö puhtus, käekirja loetavus. Teksti ära kiri tahvilt, õpikust.

Kirjalik tekstiloomine

Tarbeteksti kirjutamine näidise järgi: kutse, õnnitus (kujundamine näidise järgi).

Jutu kirjutamine pilditäiendusena (pildi allkiri, kahekõne jms). Jutule lõpu kirjutamine. Loovtöö kirjutamine (pildi, pildiseeria, küsimuste järgi). Lünkumberjutustuse kirjutamine.

Õigekeelsus

Häälilik, sõna, lause, tekst. Tähed ja tähestik, võõrtähtede vaatlus. Häälikute märkimine kirjas. Sõna ja lause ladumine ja kirjutamine.

Täis- ja kaashäälikud. Täishäälikuühendi vaatlus. Täishääliku pikkuse eristamine ja õigekiri, kaashääliku pikkusega tutvumine. Sulghäälilik (k, p, t) omasõnade alguses. i ja j ning h sõna alguses seoses tähtede õppimisega.

Suur algustäht lause alguses, inimese- ja loomanimedes.

Liitsõna vaatlus (moodustamine).

Sõnade lõpu õigekiri, -d ja -vad (mitmus) ning -b (tegusõna 3. pööre) õigekirjaga tutvumine.

	Tutvumine jutustava (väit-), küsi- ja hüüdlausega. Lause lõpumärgid: punkt, (küsi- ja hüüumärgi vaatlemine). Koma lauses (teksti vaatlus). Oma kirjutusvea parandamine õpetaja abiga. Etteütlemise järgi sõnade ja lausete kirjutamine (15–20 sõna lihtlausetena).
Digipädevused:	
• Õpilane harjutab teksti loomist arvutis, kasutades õigesti suur- ja väiketähti, kirjavahemärke ning eesti täpitähti; • õpilane kasutab interaktiivseid digikeskkondi (nt LearningApps, Kahoot) õpiülesannete lahendamiseks ja harjutamiseks; • õpilane kasutab digivahendeid kodus ja koolis heaperemehelikult; • õpilane teeb teistega koostööd etteantud keskkonnas (nt digitaalne suhtlus või lokaalne töö digivahenditega).	
Kooliastme teadmised, oskused ja hoiakud:	
Õpilane: • mõistab rahvapärimust ja kultuuri mitmekesisust; • väärtustab eesti keelt; • omandab eesti keele lugemistehnika; • loeb eesmärgistatult eri allikatest ja keskkondadest; • kirjutab eesmärgistatult eri liiki tekste käsikirjaliselt ja arvutil eri keskkondades; • väljendab end selgelt ja asjakohaselt suuliselt ning kirjalikult; • analüüsib individuaalsete võimete piires eri liiki suulisi ja kirjalikke tekste; • tunneb eri tüüpi ja liiki tekstide ülesehitust ning mõistab nende sisu; • kujundab lugemise kaudu esmaseid hoiakuid ja tõekspidamisi, väärtustab lugemist.	